

ÇSGB'nin Eylem Planları: İş Sağlığı Güvenliğinde Verilen "Söz"ler ve "Eylem"sizlik

A.Gürhan FİŞEK*

Öz

Bu çalışmada Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) tarafından yayınlanan Eylem Planları ana hatları ile incelenmekte ve verilen sözlerin ne ölçüde eyleme geçirildiği irdelenmektedir. Bu çalışma, ÇSGB'nin verdiği sözleri, eyleme geçiremediğini ortaya koymaktadır. Bu ise, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nda köklü bir politika değişikliğini zorunlu kılmaktadır.

Anahtar kelimeler: ÇSGB, iş sağlığı, eylem planı

The Action Plans of ÇSGB: The Promises and Non-Actions in the Processes of Work Safety

Abstract

This study examines the main headlines of the action plans published by Ministry of Labour and Social Security (ÇSGB) and analyses in which ways the promises realize in actions. This study argues that ÇSGB does not put the promises in actions. This underlines the fact that ÇSGB should adopt a radical political change.

Keywords: ÇSGB, work safety, action plan

Giriş

İş sağlığı güvenliği (çok bilimli ve çok kesimli) bir konudur. Bunun için de, geniş bir işbirliği ortamı içerisinde çalışmalar yapılırsa başarı kazanılır. Yine başarılı çalışmalar yapabilmeyen ön koşullarından biri, plan ve program yapmaktır. Bu ikisini bitişirme şansına sahip olan "söz"lerden biri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın (ÇSGB) hazırladığı "eylem" planlarıdır. İlk plan 2005 yılında yapılmış ve yine aynı kurulan Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi'ne sunulmuştur.

Makale gönderim tarihi: 10.06.2016 Makale kabul tarihi: 13.06.2016

* Prof. Dr., Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, agf@fisek.org.tr

2006-2008 yılları için Eylem Planı

2006-2008 yılları için ÇSGB tarafından yayınlanan Eylem Planı'nın ana çizgileri ve yorumlarımız şöyledir:¹

SÖZ	EYLEM
İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun çıkarılması,	Bu Yasa, ancak 2012 yılında çıkarılabilmiş ve aşamalı olarak 2014 yılı başında uygulanmaya başlanabilmıştır.
İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenlemelerin bütün çalışanları kapsamaması,	2012 tarihli İş Sağlığı Güvenliği Yasası, bu hedefi öngörmekle birlikte, henüz bütün çalışanları kapsayan uygulamaya ulaşamamıştır.
İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin işyerindeki düzenlemelerde 50 sayısının getirdiği olumsuzlukların giderilmesi,	2014 yılı başından başlayarak bu adaletsizlik giderilmiştir. Buna karşın, çok-tehlikeli, tehlikeli ve az-tehlikeli olarak sınıflandırılan işyerleri arasında adaletsizlikler yaratılmıştır.
İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sağlanmasının zorunlu hale getirilmesi,	İşverenler, zaten, bu hizmetlerden yararlanmak zorundaydı.
İş kazalarının sayısının en az % 20 oranında azaltılması,	2007 yılından 2009 yılına, a) İş kazası sayısı % 20 azalmış; b) Sürekli işgöremezliğe yol açan iş kazası sayısı %22 artmış; c) Ölümle sonuçlanan iş kazası sayısı % 12 artmıştır. Bu rakamlara ne yazık ki hedeflere ulaşamadığını ortaya koymaktadır.
Ülkemizde meslek hastalıkları tanı sistemlerinin geliştirilmesi,	2007 yılından 2009 yılına meslek hastalıkları sayısında, 1208'den 429'a düşmüştür (% 282 azalmıştır).
Ülkemizde kamu eliyle yürütülen İSG teknik destek hizmetlerinin % 20 oranında artırılması.	Teknik destek hizmetlerinin özellikle meslek hastalıklarının tanısında ve önlenmesinde, önemli olduğu anımsanırsa, yukarıdaki verilerin ışığında bu hedefe ulaşamadığı anlaşılır.

ÇSGB'nin ilk eylem planı ne yazık ki başarısız olmuştur. Bunun en önemli nedeni, iş sağlığı güvenliğine gönül veren hükümet dışı kuruluşlarla olumlu bir işbirliği ortamı yaratılamamış olmasıdır. Bu işbirliğinin zaten amaçlanmadığının en önemli kanıtı da Ulusal İş Sağlığı Güvenliği Konseyi Yönetmeliği'nde ortaya konulmuştur.

1 <http://www.fisek.org.tr/kurum-kimligi/birliktelikler/ulusal-is-sagligi-guvenligi-konseyi/ulusal-eylem-planı/#2006>

Konsey'in ilk yönetmeliğine baktığımız zaman, yukarıda önde gelen ilke olarak ortaya koyduğumuz "işbirliği ortamı"nı bozan bazı maddeler bulunduğu ortaya çıkar. Bu maddeleri şöyle sıralayabiliriz:²

1. İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak ihtiyaç, öncelik, politika ve stratejiler için öneriler geliştirmek, tavsiyelerde bulunmak (Konsey'i oluşturan kesimlerden, yalnızca öneri ve tavsiye beklenmektedir. Bunları önemsemek ya da uygulamak Bakanlık yetkisindedir.)

2. Konsey tarafından Bakanlık'a önerilen ve Bakanlık kanalıyla yasalaşması sağlanan her türlü düzenlemenin, konsey üyelerinin temsil ettikleri kurum ve kuruluşlarda hayata geçirilerek uygulanmasının takipçisi olmak ve Bakanlık birimleri ile İSG izleme ve inceleme çalışmalarında eşgüdüm içinde olmak (Burada bir adım daha öteye geçilerek, hükümet dışı kuruluşlara görev verilmekte ve onlardan Bakanlıkça kabul edilen düzenlemelerin izleyicisi olma görevi verilmektedir.)

3. Konsey Başkanı'nın davetiyle olağan, Başkanın talebi ile veya Konsey temsilcilerinin üçte birinin Konsey Sekreteryası'na vereceği yazılı istemleri üzerine olağanüstü toplantı yapılabilir (Bugüne kadar geçen 12 yıl içinde, Konsey'in olağanüstü toplantı yapmamış olması, toplantı çağrılarını konusundaki kısıtlamaları açıklamaya yeter.)

4. Bir gündem maddesi üzerinde görüş birliğine varılamaması durumunda ilgili gündem maddesinin aciliyetine göre Başkan oylamaya gidilmesine ve oy çokluğu esasına göre kabul ya da reddine karar verebilir, oyların eşit olması durumunda başkanın bulunduğu tarafın oyları belirleyicidir (Bu kuralın ne denli anti-demokratik olduğu Konsey uygulamasında ve 2007 yılında ortaya çıkmıştır. 8 kamu kuruluşu temsilcisinin oyuna karşılık 8 hükümet dışı kuruluş temsilcisinin oyunu başkan hiçe saymıştır. İş sağlığı güvenliği yasası hazırlıkları sırasında ortaya çıkan bu kritik oylama, uygulamanın taraflı yüzünü ortaya koymuştur. Bu toplantı sonrası, Konsey'in çalışmalarında uyum ve hoşgörü görülmemiştir.)

5. İSG alanında faaliyet gösteren kurumlar arasından birisi dönüşümlü olmak üzere, Genel Müdürlük tarafından konseye önerilir (İlk uygulamada Bakanlık kararı ile Fişek Enstitüsü, süresiz olarak Konsey üyeliğine seçilmişti. Ancak ÇSGB ile aynı doğrultuda görüşler savunulmadığı görüldüğü için, süre kısıtlılığı getirilerek, Fişek Enstitüsü'nün üyeliği 2008 yılında düşürülmüştür. Konsey'in yeni yönetmeliğinde, "ihtiyaç" halinde hükmü getirilerek, kısıtlama arttırılmıştır.)

2009-2013 yılları için Eylem Planı

2005 yılında başlayan ve AB'ne verilen sözler çerçevesinde çıkarılması gerektiği vurgulanan İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası, Ulusal İş Sağlığı Güvenliği Konseyi Gündemi'nin iki ana gündem maddesinden birini oluşturmuştur. Ancak yapılan "çalışma grubu"ndaki tartışmalardan ve Konsey görüşmelerinden bir sonuç çıkmamıştı. Sonuç yerine oldukça geniş bir "öneri" arşivi oluşmuştu.

2 <http://www.fisek.org.tr/kurum-kimligi/birliktelikler/ulusal-is-sagligi-guvenligi-konseyi/>

Bakanlık uzlaşma ya da tartışmaların derinleştirilmesi yerine, kendi metnini geliştirme yolunu seçmişti. Bu yasa girişimi, ikinci dönem eylem planının birinci sırasını kaplamaya devam ediyordu. Aşağıdaki tabloda da belirttiğimiz gibi, büyük eksikler ve yanlışlarla 2012 yılında TBMM’nce kabul edildi. Ancak sosyal taraflar arasında bir uzlaşma yoktu. Eksikler ve aksaklıklar dolayısıyla, ertelemeler ve art arda değişikliklerle yoluna devam etmeye -hala- çalışmakta.

2009-2013 yılları için ÇSGB tarafından yayınlanan Eylem Planı’nın ana çizgileri ve yorumlarımız şöyledir:³

SÖZ	EYLEM
İSG Kanunu’nun yürürlüğe girmesi ve ilgili mevzuat çalışmalarının tamamlanması,	Yasanın 2012 yılında TBMM’den çıkarılabildiği düşünülürse, bunu izleyen zaman diliminde AB direktifleri, Yönetmelik olarak Türkçe’ye kazandırılmıştır.
Yeni mevzuatın uygulanmasını sağlamak amacıyla ilgili tarafların ve kamuoyunun bilgilendirilmesi ve tanıtım faaliyetlerinin Konsey üyesi kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülmesi,	Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi’nin tarafların katılımı açısından çok önemli bir mekanizma olduğu göz önünde tutulursa, gerekli demokratik işleyiş ve katılım ne yazık ki sağlanamamış ve bu hedefe ulaşamamıştır.
Yüz bin işçide iş kazası oranının %20 azaltılması,	2009’dan 2013’e a) İş kazası sayısı % 75 artmış; b) Sürekli işgöremezliğe yol açan iş kazası sayısı %16 azalmış; c) Ölümle sonuçlanan iş kazası sayısı % 39 artmıştır. Bu rakamlar ne yazık ki hedeflere ulaşamadığını ortaya koymaktadır.
Beklenen ancak tespit edilememiş meslek hastalığı vaka sayısı tespitinin %500 artırılması,	2009’dan 2013’e tanısı konulan meslek hastalığı sayısı 429’dan 371’e düşmüştür (%14 azalmıştır).
Sunulan İSG laboratuvar hizmetlerinin ulaştığı çalışan sayısının %20 artırılması,	Teknik destek hizmetlerinin, özellikle meslek hastalıklarının tanısında ve önlenmesinde, önemli olduğu anımsanırsa, meslek hastalığı verilerinin ışığında hedefe ulaşamadığı anlaşılır

3 <http://www.fisek.org.tr/kurum-kimligi/birliktelikler/ulusal-is-sagligi-guvenligi-konseyi/ulusal-eylem-planı/#2009>

Ulusal Konsey üyesi kurum ve kuruluşların yürüttükleri İSG proje, eğitim ve tanıtım faaliyetlerinin %20 artırılması,	Bu hedefe ulaşıldığını doğrulayacak herhangi bir gözlem ya da veri bulunmamaktadır.
Çalışmaların yıllık değerlendirilmesi.	Yıllık değerlendirme raporu yayınlanmamıştır.

ÇSGB'nin ikinci dönem eylem planı da ne yazık ki başarısız olmuştur. Başarısızlığın en somut göstergeleri, iş kazası ve meslek hastalığı istatistikleridir. Özetle, 2006'dan 2014'e durum şöyledir (Not : 2014 SGK istatistikleri 2013 yılı rakamlarını yansıtmaktadır):

- İş kazası sayısı % 180 artmış;
- Sürekli işgöremezliğe yol açan iş kazası sayısı % 33 azalmış;
- Ölümlü sonuçlanan iş kazası sayısı % 2 azalmıştır.
- Meslek hastalıkları sayısı %14 oranında azalmıştır.

Bu rakamlar, ÇSGB'nin verdiği sözleri, eyleme geçiremediğini ortaya koymaktadır. Bu başarısızlığın en önemli nedeni, iş sağlığı güvenliğine gönül veren hükümet dışı kuruluşlarla olumlu bir işbirliği ortamı yaratılamamış olmasıdır.

AKP hükümetlerinin davranış modeli ile uyumlu olan bir başka uygulama da, sorumluluğu kendisinde uzaklaştırma eğilimidir. Örnek: Hükümet dışı kuruluşların, Bakanlığın verdiği sözü tutabilmesi için eylemde bulunmaları beklenmektedir. "İSG proje, eğitim ve tanıtım faaliyetlerinin %20 artırılması", "Yeni mevzuatın uygulanmasını sağlamak amacıyla ilgili tarafların ve kamuoyunun bilgilendirilmesi ve tanıtım faaliyetlerinin Konsey üyesi kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülmesi" beklenmektedir. Hedefler tutturulamadığında, hükümet dışı kuruluşlar suçlu ilan edilecektir.

Bu dönem içerisinde, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın ardından birçok yönetmelik çıkarılmıştır. Bu yönetmelikler, Avrupa Birliği Direktifleri'nin Türkçe'ye çevrilmesiyle oluşturulmuştur. Yine bu dönem içerisinde, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi Yönetmeliği (Resmi Gazete: 05.02.2013 / 28550) yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Bu Yönetmelik'te de hükümetin buyurgan tavrı ve belirleyici olma ısrarı sürmektedir. Bir önceki Yönetmelik ile kıyasladığımız zaman göze çarpan özellikler şöyle sınıflandırılabilir:⁴

(a) Benzerlikler :

Konsey'in danışma ile sınırlı olan işlevi sürmektedir.

Konsey'deki sivil toplum kuruluşu temsilcisinin "ihtiyaç" halinde çağrılacağı hükme bağlanarak, Konsey'in temsil gücü düşürülmüştür.

Konsey'de oylama yapıldığında, oyların eşitliğinde "başkan"ın oyunun iki oy sayılacağı hükmü sürmektedir.

4 http://www.isguvenligi.net/wp-content/uploads/mevzuat/konsey_yonetmeligi.pdf

(b) Farklılıklar :

Başkan'ın gücü artırılarak yapabileceklerinin altı çizilmiştir. Şöyle ki:

Başkan,

a) Konseyin toplanma tarihi ve yerine karar verir.

b) Üyeler tarafından gönderilen gündem önerilerini dikkate alarak Konsey gündemini onaylar.

c) Konseyin görüşleri doğrultusunda, çalışma gruplarında yer alacak üyeleri ve başkanlarını belirler.

Konsey üyelerinin, toplantıya katılıp katılmayacaklarını bir hafta önce yazılı olarak bildirmeleri zorunluluğu getirilmiştir.

Konsey'de oylama yapılması durumunda "çekimser" oy kullanılmayacağı hükmü getirilmiştir. Bu kural, üyeler üzerinde baskı oluşturmayı amaçlamakta ve üyeleri taraf tutmaya itmektedir. Bu hükmün, Recep Tayyip Erdoğan'ın "Bitaraf olan bertaraf olur" açıklamasından sonra getirilmiş olması da ayrıca dikkat çekicidir.

2014-2019 Yılları için Eylem Planı

ÇSGB'nin söz ve eylem planlarının, uygulamada bir türlü gerçekleşememesi, AKP hükümetlerinin, özellikle sosyal politika alanındaki davranış modeli ile uyumludur (Fişek, 2008; 2013; 2016).

AKP hükümetlerinin davranış modeli ile uyumlu olan bir başka uygulama da, sorumluluğu kendisinde uzaklaştırma eğilimi geçer dönemde olduğu gibi, 2014-2019 döneminde de sürmektedir. Örnekler :

- ÇSGB tarafından, özellikle tersanelerde yaşanan ölümlü bir çok olgudan sonra mesleki eğitim zorunluluğu düşüncesi ortaya atılmıştır. Bu eğitimsiz işçilerin iş kazalarına neden olduğunu öne sürerek, Bakanlığın denetim yetersizlikleri gözden uzaklaştırılmaya çalışılmıştır. Bununla da yetinilmemiş, eylem planında "yıllık performans göstergesi" olarak "mesleki eğitime yönelik işbirliği sayısı" da gösterilmiştir.

- İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın ağırlık merkezini oluşturan işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı, Ortak Sağlık Güvenlik Birimi (OSGB) ve özel eğitim kurumlarına yapılacak denetimler de, eylem planında birer "yıllık performans göstergesi" olarak kabul edilmiştir. Böylece, eylem planlarının başarısı, bu uzmanların/kurumların çalışmalarının başarısına bağlanmıştır.

- ÇSGB, 2005 yılında SSK Meslek Hastalıkları Hastaneleri'nin Sağlık Bakanlığı'na devrinden sonra, meslek hastalıkları tanısı konusunda büyük zaaf yaşamaktadır. Meslek hastalıklarında uzmanlaşmış hastaneler, genel nitelikli hastanelere dönüştürülmüş ve meslek hastalıkları tanısı 1-2 doktor ile yürütülmeye çalışılmaktadır. Daha önceki eylem planlarında, meslek hastalıkları için konulan hedeflere ulaşamamıştır. Bu kez, Bakanlık, "ön tanı" (kuşkulanılan olgu) kavramını ortaya atmaktadır. Böylece, özellikle işyeri hekimlerine sorumluluk atarak,

eylem planlarındaki rakamlara ulaşmaya çalışılacaktır.

2014-2019 yılları için ÇSGB tarafından yayınlanan Eylem Planı'nın ana çizgileri ve yorumlarımız şöyledir:⁵

SÖZ	EYLEM
İş sağlığı güvenliği alanında yapılan faaliyetlerin niteliğinin artırılması ve standart hale getirilmesi.	
İş kazaları ve meslek hastalıkları istatistiklerinin ve kayıt sisteminin geliştirilmesi.	Bu hedefe ulaşıldığını doğrulayacak herhangi bir gözlem ya da veri bulunmamaktadır.
Metal, maden ve inşaat sektörlerinin her biri için, iş kazası oranlarının azaltılması.	2015 yılına ilişkin SGK verileri yayınlanmamış olmakla birlikte; 2014 yılında Soma ve Ermenek maden kazalarının çok sayıda ölüme yol açtığı göz önünde tutulduğunda bu hedefin tutturulamayacağı anlaşılmaktadır.
Karşılaşılması muhtemel meslek hastalıklarını belirlenerek ön tanularının toplanması	Bu hedefe ulaşıldığını doğrulayacak herhangi bir gözlem ya da veri bulunmamaktadır.
Kamu ve tarım sektörlerinde, iş sağlığı güvenliğinin geliştirilmesine yönelik faaliyetlerin arttırılması.	Henüz 2012 tarihli İş Sağlığı Güvenliği Yasası kapsamında, bu sektörler uygulamaya girmedi.
Toplumda iş sağlığı güvenliği kültürünün yaygınlaştırılması.	Özellikle Soma ve Ermenek maden kazalarından sonra toplum duyarlılığında bir artış olmuşsa da; özellikle risk altında çalışanlar açısından "çaresizlik", "bilincin" önüne geçmektedir.
Tehlikeli ve çok-tehlikeli işlerde MYK mesleki yeterlik belgelerinin zorunlu hale getirilmesi.	Bu konuda şimdiye kadar başarılı olunamamıştır.

ÇSGB'nin verdiği eski sözleri, eyleme geçiremediği gibi, yeni sözler için de "hedef"lere ulaşma olasılığı zayıf görünmektedir. Bunun üzerine örtmek amacıyla, 2014-2018 yıllarına ilişkin verilen sözlerde önemli değişiklikler görülmektedir.

- Her şeyden önce, iş kazaları sayılarının düşürülmesi ve meslek hastalıkları sayılarının arttırılması konusunda hedef konulmaktan vazgeçilmiştir.
- Bakanlık, hedeflerin tutturulamaması konusunda, doğrudan sorumluluk altına girmek yerine, kendi dışındaki kuruluşlara sorumluluk atma telaşına girmiştir.

5 http://www.fisek.org.tr/wp-content/uploads/2012/04/ulusal_isgpolitikabelgesi.pdf

- Bakanlık, iş sağlığı güvenliği alanındaki başarısızlıkların temel nedeni olan “sosyal” etmenlere hiç değinmemektedir. Tersine içinde bulunduğumuz dönemde, kıdem tazminatı fonu kurulması, kiralık işçiliğin yasalaştırılması, sosyal sigortaların yanı sıra “zorunlu” bireysel emeklilik sisteminin yerleştirilmesi vb. uygulamalara başvurmaktadır.
- Bakanlık, Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi’ne işlerlik kazandırmamak ve demokratik kitle örgütlerinin katılımını anlamlı kılmak çabasına girmek konularında inatçı tutumunu sürdürmektedir. Bu inatçı tutum, demokratik kitle örgütlerinin tepkisiyle karşılaşmış ve Ulusal Konsey’in 2014 toplantısına katılan örgütler, eylem planının uygulamasına katılmayarak, beklentilerini dile getiren bir bildiri yayınlamışlardır (bknz. Kutu No.1).
- Çalışmaların yıllık değerlendirmesi biçiminde bir belgeleme çabasından vazgeçilmiştir. Oysa ki, bizim bu yazıyla ortaya koymaya çalıştığımız, belgeleme çabasını, kaynaklara ulaşımı daha kolay ve sorumluluğu daha yüksek olan ÇSGB’nin yapması daha yerinde olacaktı.

Bütün bu saptamalar, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nda köklü bir politika değişikliğini zorunlu kılmaktadır. İş sağlığı ve güvenliği konusu, tek başına Bakanlık iş denetimi ile çözülebilecek bir olgu değildir. Tüm kesimlerin akıllarını ve güçlerini birleştirmelerini gerekli kılmaktadır. Bunun yolu da 2007’de Türk-İş, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve Fişek Enstitüsü tarafından önerilen “idari ve mali yönden özerk İş Sağlığı Güvenliği Kurumu”nun kurulmasıdır. Sorumlulukların ve yetkilerin eşit paylaşıldığı, en geniş katılımın sağlandığı bu Kurum, en geniş uzlaşma ve en yüksek başarıyı da sağlayabilecektir.

KUTU NO 1

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB’nin Eylem Planı’na Temel Olacak İlkeler Bildirisi:⁶

Aşağıda sıraladığımız ilkelerin, 2013-2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi ve Eylem Planı’nın omurgasını teşkil etmesi durumunda iş kazaları ve meslek hastalıklarının azalacağına inanıyoruz:

- Özelleştirmeler iptal edilmeli, madencilik sektörü başta olmak üzere taşeronluk ve rödevans ile her türlü güvencesiz çalışma uygulamaları kaldırılmalıdır.
- İşçi sağlığı ve güvenliğinin ayrımsız tüm çalışanlar için bir hizmet değil, bir hak olduğu ve çalışanların bu hakkına karşı tek muhatabın devlet olduğu kabul edilmelidir.
- Örgütlenmenin önündeki engeller kaldırılmalı ve örgütlenme teşvik edilmelidir.
- 6331 sayılı Kanunu’nun tüm çalışanları kapsamı için hükümetin sosyal sigorta hakkını SSGSS Kanunu ile kamu çalışanı emekçilere de tanınması ve kendi hesabına

çalışanları ve diğer çalışanları istisna olarak kabul etmemesi gerekmektedir. Ayrıca kayıt dışı çalışanların da bir işyerinde ve işverenin sorumluluğunda iş kazası veya meslek hastalığı geçirebileceği gerçeği kabul edilmeli ve devletin denetim zafiyeti sonucu kayıt altına alınamayan işyerlerindeki mağduriyetlerin bedeli çalışanlara yüklenmemelidir.

- İşçi sağlığı ile iş güvenliğinin birbirini tamamladığı gerçeğinden hareketle, tüm çalışanlar insana yakışır norm ve standartta bir sosyal güvenlik şemsiyesi altına alınmalıdır. Sigortasız ve sendikasız çalıştırma önlenmeli, kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınmalıdır.
- Bağımsız denetim mekanizmaları oluşturulmalı, İşyeri Hekimleri ve İş Güvenliği Uzmanlarının iş güvenceleri mutlaka sağlanmalı, ücretleri oluşturulacak bir fondan karşılanmalıdır. Bu meslek gruplarının eğitiminde TTB ve TMMOB yetkili kılınmalıdır. İşyeri Hekimleri ve İş Güvenliği Uzmanlarının ilgili meslek odalarına üye olmadan çalışmalarına izin verilmemelidir.
- Yıllardır ihmal edilen meslek hastalıklarının önlenmesi, gerekli taramaların yapılması hastalıkların tespiti için yasal düzenlemeler bir an önce hayata geçirilmelidir.
- Denetim raporları; şeffaf olmalı ve ilgili sendikalara, meslek odalarına iletilmelidir.
- İş Güvenliği ile ilgili mevzuat, uluslararası normlara uygun olarak gözden geçirilmelidir.
- Havza madenciliği hayata geçirilmelidir. Planlamalar ve uygulamalar bu doğrultuda yapılmalıdır.
- İş kazası sonrası kriz masası kurulmalı ve çalışmalar bu yapı ile yönetilmelidir.
- Koruyucu sağlık hizmetleri yerine tedavi edici sağlık hizmetlerine öncelik verilen uygulamalardan vazgeçilmeli, koruyucu sağlık hizmetleri geliştirilmelidir.
- Eşit katılımlı İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Konseyi kurulmalı ve bu çatı altında özerk-demokratik, mali yönden bağımsız bir İSG kurumu oluşturulması hedefi politika belgesi ve eylem planında yer almalıdır.

Bu başlıklar çerçevesinde hazırlanacak bir politika belgesine destek olacağımızı belirtiyor; alanda yaşanan temel yapısal sorunları görmezden gelerek hazırlandığı için ülkemizde yaşanan iş kazalarına çözüm getirmekten uzak olduğunu düşündüğümüz 2014-2108 Politika Belgesi ve Eylem Planının geri çekilmesini talep ediyoruz.

İleride yaşanabilecek olan iş kazaları ve meslek hastalıklarının sorumluluğunu bu koşullarda almayacağımızı belirtmek istiyoruz.

Kaynakça

<http://www.fisek.org.tr/kurum-kimligi/birliktelikler/ulusal-is-sagligi-guvenligi-konseyi/>

http://www.isguvenligi.net/wp-content/uploads/mevzuat/konsej_yonetmeligi.pdf

<http://www.fisek.org.tr/kurum-kimligi/birliktelikler/ulusal-is-sagligi-guvenligi-konseyi/ulusal-eylem-planı/#2006>

<http://www.fisek.org.tr/kurum-kimligi/birliktelikler/ulusal-is-sagligi-guvenligi-konseyi/ulusal-eylem-planı/#2009>

http://www.fisek.org.tr/wp-content/uploads/2012/04/ulusal_ismpolitikabelgesi.pdf

<http://www.ttb.org.tr/index.php/Haberler/uisgk-5032.html>

Çalışma Ortamı (2007) "Ulusal İş Sağlığı Güvenliği Konseyi İş Sağlığı Güvenliği Yasası Çalışma Grubu İçin Öneri", Çalışma Ortamı Dergisi, Temmuz-Ağustos, 20-21.

Fişek A.G. (2008) "Sivil (!) İtaatkarlar ya da AKP'nin Sosyal Politikasının Çıkmazları", Alpaslan İşçiliği'ya Armağan.

Fişek A.G. (2016) "Takke Düştü ..." (Erişim : <http://mulkiyehaber.net/?p=14026>)

Fişek A.G. (2013) "Yeni Dönemde (6331 s.k. Sonrası) Değerlendirmeler", Çalışma Ortamı Dergisi, Eylül-Ekim, 8-12.